

DE FR ENG home blog zoeken contact

VIA2018 Maastricht + Euregio Maas-Rijn
Kandidaat Culturele Hoofdstad van Europa 2018

MAASTRICHT 2018 EUREGIO MAAS-RIJN PROGRAMMA UP-TO-DATE ORGANISATIE

Blog

18-07-2011 | Tijdelijk verblijf

- 11-07-2011 | Zuidenwind
- 04-07-2011 | Licht
- 27-06-2011 | swingende kerkklokken
- 20-06-2011 | Wanneer u dit leest, lukt het misschien niet meer
- 14-06-2011 | Then what are we fighting for
- 06-06-2011 | Eigenlijk verstoorde hij de sfeer
- 30-05-2011 | Zuid-Limburg dreigt een culturele woestijn te worden
- 23-05-2011 | Toen maakte de dichter zich kwaad
- 16-05-2011 | Het Dorp
- 10-05-2011 | De cultuur van een stad is een cultuur in wording
- 03-05-2011 | Oranje plastic kronen en witte Lelietjes van Dalen
- 26-04-2011 | Een Europees theater ontwikkelen
- 18-04-2011 | De stad gonst en bonst
- 11-04-2011 | Wat in godsnaam kan ik doen
- 01-04-2011 | Europa is culturele mix
- 21-03-2011 | Pippo, stoad da oep menne kop
- 17-03-2011 | Honger
- 20-02-2011 | Zondagavond

Tijdelijk verblijf

De kelder van het kasteel, maar dan nog dieper. Een woest iemand heeft als een bezetene de plavuizen weggepakt, is gaan graven en liet een soort van opengegooid gangenstelsel achter. En daar in een duister dat je ogen snel vergeten, kijk je naar Le dejeuner sur l'herbe. Een projectie van het beroemde schilderij afgewisseld door de projectie van een blauwe bus. Een klussenbus, ook al bestaat dat woord niet maar het is een afbeelding van een bus die in het Bois de Boulogne in Parijs gebruikt wordt als peeskamer. De plek waar men elkaar vroeger frivool ontmoette, quelle bois vivante, en het bos vandaag de dag als plaats voor zuur genot, quelle bordelle. Geprojecteerd in de kelder van het kasteel.

Op weg naar het kasteel viel mijn oog op een paar affiches, opgehangen met een haast die hoort bij het plakken van illegale verkiezingsaffiches. Ik noteer ze maar sla er geen acht op. Op de binnenplaats van het kasteel, ergens op een muurtje, weer een affiche. Ik lees, nee dat is teveel gezegd, ergens in mijn onderbewustzijn sla ik, terloops, zonder het te beseffen, letters op die verwijzen naar een politieke partij of naar een ooit florerende maar ondertussen opgeheven landbouwcoöperatie. Binnen dringt het besef pas echt door. Daar hangen ze weer, die affiches. Maar zelfs hier hebben ze iets toevalligs. Een spontane lach ontsnapt me wanneer ik een echt ouderwets bordkartonnen Belgisch stemhokje ontdek. Hilarisch wordt het wanneer verderop een uit de kluiten gewassen muis "met valhelm" naar een muizenval met kaas zit te loeren.

Ik loop rond door de tentoonstelling 'Tijdelijk Verblijf' in kasteel Oud-Rekem in Belgisch Limburg. Jarenlang trok ik tijdens de zomer naar Watou, een dorpje bij Poperingen in West Vlaanderen zowat op de Franse grens. Jaar na jaar vond je er een opwindende combinatie van poëzie en beeldende kunst. Maar er is daar iets in de saus gevallen. Het werkt niet meer. De mayonaise is geschild. En nu vind ik hier vlakbij in onze eigen Euregio een vergelijkbaar wonder. Tijdelijk verblijf, dat wel, en enkel in het weekend te bezichtigen tot ergens begin september. Ik verwed er een zomerse pint op dat de klank van de poëzie volgend jaar ook in Oud-Rekem te horen valt. Nee, daar maak ik een fout. Die poëzie, die is nu reeds aanwezig.

Toen ik in een van de kasteeltorens stond, denkend daar ook nog een kunstwerk te vinden, hoorde ik tussen het geroekoe van de duiven, het getril van de kiezelwasserij aan de overkant van het kanaal, de stemmen van de vele psychiatrische patiënten die hier decennia lang verzorgd werden. Dit kasteel was vroeger een psychiatrisch centrum. Overweldigend zijn de tekens die nog overal in het kasteel te vinden zijn. Die tekens zijn niet weg te wissen. Zij vertellen een verhaal dat je naar adem doet snakken. Je hoeft enkel je oren en ogen open te zetten. En je hart. Een tijdelijk verblijf.

Een bezoek aan kasteel Oud-Rekem deze zomer laat diepe indruk na.

Guido Wevers
18 juli 2011

Vind ik leuk

**MAASTRICHT
VIA2018**Maastricht + Euregio Maas-Rijn
Kandidaat Culturele Hoofdstad van Europa 2018

Derix denkt... over *Here is always somewhere else* in Kasteel Oud-Rekem

Geen betere manier om bij te komen van de 2018-kater dan een bezoek aan de expositie *Here is always somewhere else* die nog tot en met 29 september te zien is in Kasteel Oud-Rekem. Voor het zoveelste jaar op rij presenteren Annemie van Laethem en Eric Croux daarmee een tentoonstelling die in alles een traktatie is.

Iedere zomer opnieuw is het een feest om door dat kasteel te dolen en de kunstwerken op je te laten inwerken. Als kunst een poging is de vergankelijkheid der dingen te overtroeven, dan zijn de afbladderende zalen en het vergane-glorie-trappenhuis daarvoor een briljant decor. Geen intiemere ruimte om een film van Bas-Jan Ader te bekijken dan in een vochtige anti-chambre. Geen dankbaardere omgeving om te experimenteren met de onderlinge relatie van verschillende kunstwerken, dan in een bijna-ruïne die zo lijkt weggelopen uit de film *Stalker* van Tarkovski.

Nog een andere complimenteuzere vergelijking dient zich aan. Jaren geleden presenteerde De Pont in Tilburg het project *Large Field Array* van Keith Tyson. Een grootschalig samenspel van tientallen individuele sculpturen. Samen vormden ze een onderzoeksantenne naar de betekenis van menselijkheid. De ensembles van kunstwerken van Rosemarie Trockel en haar klas van leerlingen aan de Academie van Düsseldorf in Oud-Rekem ademt eenzelfde gedurfde ambitie. Helemaal raak is het tijdelijke kunstwerk dat Gert Robijns speciaal voor deze expositie ter plekke maakte door verschilders op een uitgestrekte tegelvloer te ordenen tot een feeëriek interferentiepatroon.

Nader inspectie wijst uit dat *Here is always somewhere else* als geheel is opgezet als een veld waarin de bezoeker individuele en universele betekenissen op het spoor kan komen. Er is wel gezegd dat een kunstwerk geen ander kunstwerk in zijn buurt verdraagt. Het project van Annemie van Laethem, Eric Croux en gastcurator Aischa Berg onderzoekt de grenzen van deze verdraagzaamheid. En houdt daarmee ook de menselijke tolerantie een spiegel voor. Meer kan een expositie nauwelijks bieden. Diepzinnig concept, verrassende werken, heerlijke ervaring. *Here is always somewhere else* is een *must* voor iedereen in de Euregio – en *everywhere else* – die ook maar iets met kunst heeft.

Govert Derix is filosoof, adviseur en schrijver van de roman Sterrenmoord, door De Wereld Draait Door getipt als zomerboek.